

Nulpunktsundersøgelse af overholdelse af lovgivningen for dyrevelfærd i svinebesætninger

Institut for Produktionsdyr og Heste /

28. februar 2012

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
SAMMENDRAG	3
1. BAGGRUND.....	4
2. FORMÅL.....	4
3. PLANLÆGNING OG UDFØRELSE AF UNDERSØGELSEN	5
3.1 Planlægning af undersøgelsen.....	5
3.1.1 Studieprotokol og stikprøveberegninger	5
3.2 Udførelse af undersøgelsen.....	5
3.2.1 Møde med kontrollanter.....	6
3.2.2 Afrapportering.....	6
4. RESULTATER.....	7
4.1 Beskrivelse af den undersøgte population	7
4.2 Undersøgelsens resultater.....	7
5. DISKUSSION	13
REFERENCELISTE	14
APPENDIKS 1.....	15
Grupperinger til inddeling af tjeklistepunkter	15
APPENDIKS 2.....	34
Tjeklistepunkter og antal registreringer i de respektive velfærds-kategorier.....	34
APPENDIKS 3.....	57
Detaljer vedrørende sammentælling af overtrædelser	57

Sammendrag

Ministeren for Landbrug og Fødevarer bad i slutningen af 2010 Fødevarestyrelsen (FVST) om at fastlægge niveauet af produktionsdyrsbesætninger, der overtræder den gældende dyrevelfærdslovgivning. FVST valgte, at niveauet af overtrædelser af lovgivningen for dyrevelfærd hos svin skulle undersøges.

Det overordnede formål med denne undersøgelse var at få et overblik over, hvor mange danske svinebesætninger, der ikke overholder dyrevelfærdslovgivningen for svin, dvs. ikke opfylder de dyrevelfærds-mæssige krav til hold af svin. Undersøgelsen er udfærdiget som en stikprøveundersøgelse af en gruppe tilfældigt udvalgte svinebesætninger. På baggrund af undersøgelsen er det muligt at få et objektivt billede af den aktuelle situation vedrørende hyppigheden af de dyrevelfærds-mæssige overtrædelser i svinebesætninger.

En epidemiologisk studieprotokol blev forud for undersøgelsen udarbejdet af Institut for Produktionsdyr og Heste ved Københavns Universitet. I alt 300 svinebesætninger blev tilfældigt udpeget på baggrund af alle danske svinebesætninger, med undtagelse af de besætningstyper og besætningsstørrelser, der også udelades i FVSTs 5 % velfærdskontrol. Overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen i de udpegede besætninger blev kontrolleret ved uanmeldte kontrolbesøg primært foretaget af dyrlæger fra FVST i perioden august til og med december 2011. Kontrollen blev udført efter en udarbejdet tjekliste som anvendes i forbindelse med FVSTs 5 % velfærdskontrol, og hvor samtlige punkter i den gældende dyrevelfærdslovgivning vedrørende svin er repræsenteret.

I alt indgik resultater fra kontrolbesøg i 299 besætninger. Resultaterne af undersøgelsen viste, at 50 % (150/299) af de udpegede besætninger havde mindst én anmærkning (indskærpelse, påbud eller politianmeldelse) for manglende overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen. Den hyppigste overtrædelse var manglende efterlevelse af krav til adgang til rode- og beskæftigelsesmateriale. I alt var dette krav ikke overholdt i 24 % af besætningerne. Desuden blev kravene til passende behandling og isolering af syge og tilskadekomne dyr samt kravene til indretning af sygesti ikke overholdt i 19 % af besætningerne.

1. Baggrund

For at sikre den bedst mulige indsats i danske produktionsdyrsbesætninger i forhold til forbedring af dyrevelfærden, er det vigtigt at få afdækket, hvordan forholdene reelt er i besætningerne. Ministeren for Landbrug og Fødevarer bad i slutningen af 2010 Fødevarestyrelsen (FVST) om at fastlægge niveauet af besætninger, der overtræder gældende regler for dyrevelfærd.

En metode til at undersøge den reelle situation for overtrædelser af dyrevelfærdslovgivningen er at lave en såkaldt "nulpunktsundersøgelse", hvor en tilfældigt udvalgt stikprøve af besætninger undersøges. Derved vil det være muligt at få et estimat for det generelle niveau af de dyrevelfærdsmæssige overtrædelser i Danmark, og på sigt vil det være muligt at udtale sig om udviklingen i niveauet af overtrædelser på landsplan.

Svin og minkbesætninger har i de senere år haft den største forekomst af dyrevelfærdsmæssige overtrædelser (1; 2). Samtlige danske minkfarme blev kontrolleret i 2010, mens halvdelen af minkfarmene blev kontrolleret i 2011, hvilket betyder at det generelle niveau af overtrædelser kendes for denne dyreart. Da en nulpunktsundersøgelse ikke tidligere er udarbejdet for svinebesætninger, valgte FVST derfor at undersøge niveauet af overtrædelser af dyrevelfærdslovgivningen i danske svinebesætninger.

2. Formål

Formålet med denne nulpunktsundersøgelse er at få et overblik over, hvor mange danske svinebesætninger, der ikke overholder velfærdslovgivningen for svin, dvs. ikke opfylder de dyrevelfærdsmæssige krav til hold af svin. I denne undersøgelse er en svinebesætning defineret som et CHR nummer med en eller flere svinebesætninger.

Nulpunktsundersøgelsen er udfærdiget som en stikprøveundersøgelse, hvor en gruppe tilfældigt udvalgte svinebesætninger blev undersøgt for overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen. På baggrund af undersøgelsen er det muligt at få et objektive billede af den aktuelle situation vedrørende hyppigheden af dyrevelfærdsmæssige overtrædelser i svinebesætninger. Nulpunktsundersøgelsen giver desuden en indikation af, hvilke specifikke velfærdsovertrædelser der forekommer hyppigst i besætningerne.

3. Planlægning og udførelse af undersøgelsen

3.1 Planlægning af undersøgelsen

Før igangsættelsen af undersøgelsen afholdte FVST indledningsvist et interessentmøde med repræsentanter fra Landbrug og Fødevarer, Dyrenes Beskyttelse, Den Danske Dyrlægeforening, Videntcenter for Svineproduktion, Aarhus Universitet og Københavns Universitet. På dette møde blev oplægget til undersøgelsen præsenteret for interessenterne, og det blev drøftet og besluttet, hvilket fokus nulpunktsundersøgelsen skulle have.

3.1.1 Studieprotokol og stikprøveberegninger

Efter det indledende interessentmøde udarbejdede Institut for Produktionsdyr og Heste ved Københavns Universitet (KU SUND) en epidemiologisk studieprotokol (3). I protokollen blev formålet med undersøgelsen, studiedesignet, studie- og målpopulationen grundigt beskrevet og defineret. Stikprøvestørrelsesberegninger blev også foretaget, og der blev taget højde for, hvordan systematiske afvigelser grundet udvælgelsesprocedurer kunne undgås eller minimeres. Derudover blev der lavet en tids- og arbejdsplan for undersøgelsen (3). Protokollen blev diskuteret med interessenterne før igangsættelse af undersøgelsen.

Den tilfældige stikprøve blev udarbejdet på baggrund af alle danske svinebesætninger med undtagelse af besætningstyper og besætningsstørrelser, der også udelades i 5 %-kontrollen. Det vil sige, at besætninger med færre end 10 dyr og nogle specifikke brugsarter (eksempelvis dyrskuer og zoologiske haver m.fl.) blev udelukket fra undersøgelsen. I alt var der 7794 svinebesætninger, der i henhold til ovennævnte kriterier, kunne blive udtrukket til undersøgelsen (3).

Stikprøvestørrelsesberegningerne viste, at hvis der indgik ca. 300 besætninger i undersøgelsen, ville det være muligt at få et validt estimat for andelen af besætninger, der overtræder lovgivningen (3). Desuden vil det være muligt at sammenligne andelen af overtrædende besætninger med fund i fremtidige undersøgelser.

3.2 Udførelse af undersøgelsen

Overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen i de 300 besætninger blev kontrolleret ved uanmeldte kontrolbesøg i perioden august 2011 til december 2011. Kontrollen blev primært foretaget af dyrlæger fra de regionale afdelinger af FVST. Hvis de udpegede besætninger allerede var kontrolleret af teknikere fra Naturerhvervsstyrelsen i forbindelse med FVSTs 5 % velfærdskontrol, blev resultaterne fra disse besøg inkluderet i denne undersøgelse. Til gennemgang af besætningen anvendte kontrollanterne en udarbejdet tjekliste (4), som er baseret på den gældende dyrevelfærdslovgivning vedrørende svin, og som også anvendes i forbindelse med FVST 5 % velfærds-

kontrol. Derudover anvendtes en udarbejdet instruks om udførelse af velfærdskontrol i svinebesætninger (5), som specifikt beskriver, hvordan de enkelte tjeklistepunkter skal kontrolleres.

3.2.1 Møde med kontrollanter

Dyrlæger fra fødevareregionerne, der skulle udføre de uanmeldte kontrolbesøg, deltog i et indledende kalibreringsmøde. Formålet med dette møde var at ensrette vurderingen af dyrevelfærdsmæssige overtrædelser mellem kontrollanterne. Billedmateriale af forskellige situationer i de enkelte staldafsnit (eksempelvis farestalden, slagtesvinestalden) blev gennemgået af en repræsentant fra Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold, og det blev diskuteret, om der for den givne situation var en overtrædelse af velfærdslovgivningen. Desuden blev det demonstreret, hvordan man kunne undersøge, om specifikke forhold i lovgivningen blev overholdt. For eksempel hvordan størrelsen af en so måles, så det kan vurderes, om dens boks er tilstrækkelig stor, eller hvordan store navlebrok på slagtesvin kan undersøges for sår, så det kan vurderes, om de skal have specielle opstaldningskrav opfyldt.

Proceduren for udfyldning af kontrolskemaet med tjeklistepunkter blev ligeledes afstemt på mødet. Det blev således besluttet at følgende markeringer skulle anvendes for overtrædelser til udfyldelse af skemaet:

- **IR** (Ikke Relevant): Anvendtes hvis et tjeklistepunkt eller et afsnit i tjeklisten ikke var relevant for det pågældende besøg
- **IND** (INDskærpelse): Anvendtes hvis vurdering af et tjeklistepunkt gav anledning til en indskærpelse
- **PÅ** (PÅbud): Anvendtes hvis vurdering af et tjeklistepunkt gav anledning til et påbud
- **AN** (PolitiANmeldelse): Anvendtes hvis vurdering af et tjeklistepunkt gav anledning til en politianmeldelse
- **V** (Ingen bemærkninger): Anvendtes hvis vurdering af et tjeklistepunkt *ikke* gav anledning til bemærkninger
- **IM** (Ikke Muligt): Anvendtes hvis det ikke vare muligt at kontrollere et givet tjeklistepunkt ved det pågældende besøg
- Blev et tjeklistepunkts kontrolfelt efterladt tomt indgik det i opgørelsen som en manglende værdi.

3.2.2 Afrapportering

Efter hvert kontrolbesøg indsendte de tilsynsførende kontrollanter den udfyldte tjekliste til FVST i Mørkhøj. Resultaterne fra samtlige kontrolbesøg blev indtastet i en Excel database og sendt i

anonymiseret form til KU-SUND. I den forbindelse gav FVST en kode til hver besætning, således at KU-SUND ikke fik indsigt i, hvilke konkrete besætninger, der var besøgt. Databehandling og selve afrapporteringen af undersøgelsen blev foretaget af KU-SUND.

4. Resultater

4.1 Beskrivelse af den undersøgte population

I undersøgelsen indgik 300 besætninger. Én kontrolleret besætning havde ved kontrolbesøget 2 svin i besætningen, og denne besætning blev ekskluderet, da den ikke opfyldte kravene for undersøgelsens målpopulation. Opgørelserne blev derfor foretaget for 299 besætninger. Disse indeholdt mellem 10 og 9420 svin. Gennemsnitstørrelsen af en besætning var 1703 svin. Af de 299 kontrollerede besætninger blev 6 besætninger besøgt af teknikere fra NEST, mens 293 besætninger blev besøgt af dyrlæger fra regionerne. Fordelingen af besætningstyper kan ses i Tabel 1, hvoraf det kan ses, at størstedelen af de undersøgte besætninger var slagtesvinebesætninger. I alt var der udegående svin i 9 af de undersøgte besætninger mens 290 havde indgående svin.

Tabel 1. Fordeling af type af 299 tilfældigt udvalgte svinebesætninger besøgt i forbindelse med nulpunktsundersøgelsen

Besætningstype	Antal	%
Søer	24	8
Slagtesvin	176	59
Smågrise	8	3
Blandet	91	30

4.2 Undersøgelsens resultater

Fordeling af overtrædelsestyper i dyrevelfærdslovgivningen af de 299 tilfældigt udvalgte besætninger i 2011 kan ses i Tabel 2.

Tabel 2. Fordeling af indskærpelse, påbud og politianmeldelse for 299 tilfældigt udvalgte danske svinebesætninger

Anmærkningstype ¹	Antal	%
Indskærpelse	127	42
Påbud	42	14
Politianmeldelse	16	5
Overtrædelse ²	150	50

¹ Besætningerne er kun registreret én gang pr. overtrædelsestype (indskærpelse, påbud eller politianmeldelse) selvom de har fået flere overtrædelser for den pågældende overtrædelsestype.

² Enten indskærpelse, påbud eller politianmeldelse eller en kombination heraf. Da besætninger er registreret separat for hver overtrædelsestype summerer de 3 overtrædelsestyper op til mere end totalen på 50 %.

Undersøgelsen viste således, at 50 % af besætningerne begik en overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen og modtog enten en indskærpelse, påbud eller politianmeldelse (Tabel 2). I alt fik 42 % af besætningerne en indskærpelse, 14 % et påbud mens 5 % af besætningerne modtog en politianmeldelse. For besætninger der fik et påbud, skal der foretages et opfølgende besøg af dyrlægen for at sikre, at forholdene, der foranledigede påbuddet, er bragt i orden. I indeværende opgørelse er det kun det første besøg, der er medregnet. Det skal bemærkes, at besætningerne kun blev registreret én gang pr. anmærkningstype for overtrædelser (indskærpelse, påbud eller politianmeldelse) i Tabel 2, uanset om der blev begået én eller flere overtrædelser af den pågældende anmærkningstype.

Idet tjeklisteskemaet (4) indeholder 378 punkter (kaldet tjeklistepunkter), som kontrollanterne skal kontrollere ved et kontrolbesøg, er der i denne afrapportering valgt at lave nogle velfærds-kategorier, som samler flere tjeklistepunkter under en fælles velfærds-kategori. En velfærds-kategori kan således indeholde flere overtrædelser samt overtrædelser i flere staldafsnit. Eksempelvis er alle tjeklistepunkter relateret til rene og veldrænede lejearealer samlet under én velfærds-kategori: 'Dyr har ikke adgang til et rent og veldrænet leje'. Det kan ses i Appendiks 1, hvilke tjeklistepunkter, der indgår i de enkelte velfærds-kategorier listet i Tabel 3. På denne måde er de 378 tjeklistepunkter reduceret til 42 velfærds-kategorier. Appendiks 2 viser fordelingen af registreringer for samtlige tjeklistepunkter.

Fordelingen af besætninger med overtrædelser for de enkelte velfærds-kategorier er vist i Tabel 3. Det skal bemærkes, at besætningerne kun er registreret én gang for hver anmærkningstype af overtrædelser (indskærpelse, påbud, politianmeldelse) i hver velfærds-kategori, selvom der kan være overtrædelse af flere tjeklistepunkter indenfor velfærds-kategorien. For eksempel, hvis en besætning fik indskærpelse for flere mangler i forhold til arealkrav til sygestien (eksempelvis hvis sti-størrelsen for sygestien ikke overholdt mindstekravet på 3,5 m² og der samtidig var mindre end

2,8 m² pr. dyr) eller fik en indskærpelse for manglende opfyldelse af krav til sygestien i flere staldafsnit (eksempelvis mindre end 2,8 m² pr. dyr i både so og slagtesvinestald) er besætningen stadig kun registreret én gang i Tabel 3 under overtrædelseskategorien "indskærpelse" for 'Areal krav til sygesti er ikke opfyldt'.

Tabel 3. Fordeling af besætninger med overtrædelser pr. velfærdskategori for 299 tilfældigt udvalgte danske svinebesætninger. Tjeklistepunkter der indgår i velfærdskategoriene for overtrædelserne kan ses i Appendiks 2.

Velfærdskategori	Antal besætninger				Besætninger i alt med overtrædelse ¹ (%)
	Indskærpelse	Påbud	Politi-anmeldelse		
Management af syge dyr/beskyttelse af dyr					
Svin behandles ikke forsvarligt eller beskyttes mod lidelse	3	8	12	23 (8)	
Svin påføres lidelse	0	0	0	0 (0)	
Syge og tilskadekomne svin får ikke passende behandling og isoleres ikke	16 ²	27 ²	15 ²	56 ³ (19)	
Der er ikke en sygesti klar til brug	13	8	4	25 (8)	
Arealkrav til sygesti er ikke opfyldt	5	3	2	10 (3)	
Dyrene kan ikke regulere deres temperatur i sygesti	22	12	3	37 (12)	
Der er ikke blød bund i sygesti	40	14	4	58 (19)	
Der er flere end 3 dyr i sygesti	2	2	0	4 (1)	
Dyrene beskyttes ikke mod aggression	4	2	0	6 (2)	
Aflivningsproceduren er ikke korrekt	4	2	0	6 (2)	
Operative indgreb					
Halekupering udføres ikke korrekt	0	0	0	0 (0)	
Kastration udføres ikke korrekt	2	0	1	3 (1)	
Tandslibning udføres ikke korrekt	0	0	0	0 (0)	
Øremærkning foretages af personer uden fagligt kundskab	0	0	0	0 (0)	
Næsering er ikke glat	0	0	0	0 (0)	

Management generelt				
Flytning af dyr sker ikke korrekt	0	0	0	0 (0)
Dyrene tilses ikke tilstrækkeligt	4	2	0	6 (2)
Kravene til faringsmanagement er ikke opfyldt	0	0	0	0 (0)
Kravene til management af pattegrise er ikke opfyldt	0	1	0	1 (0)
Der er opbundne svin	0	1	0	1 (0)
Ikke alle svin er i stand til at se andre svin	0	0	0	0 (0)
Dyrene har ikke tilstrækkelig adgang til beskæftigelse/rodemateriale	61	8	3	72 (24)
Bygninger/nærmiljø				
Svin kan ikke hvile, rejse sig eller lægge sig uden besvær	1	0	0	1 (0)
Gulvene er glatte eller ujævne	0	4	0	4 (1)
Dyrene har ikke adgang til et rent og veldrænet leje	5	6	1	12 (4)
Strøelsen er ikke ren og tør	1	1	0	2 (1)
Der er ikke overbrusningsmuligheder	0	1	0	1 (0)
Dyrene har ikke mulighed for temperaturregulering eller temperaturkrav tilgodeses ikke	2 ⁴	1 ⁴	0	2 (1) ³
Arealkrav til stier ikke overholdt	2 ⁵	5 ⁵	0	6 (2) ³
Foder og vand				
Dyrene har ikke adgang til rent vand/foder	2	2	0	4 (1)
Svin gives ulovlige/skadelige stoffer i vand eller foder	0	0	0	0 (0)
Fodring/vandingsmetode kan påføre lidelse	0	0	0	0 (0)
Fodring opfylder ikke dyrenes behov	1	4	1	6 (2)

Staldindretning og forhold				
Stalde/inventar er ikke rent	1	2	0	3 (1)
Sikkerhedsrutiner for automatisk udstyr er ikke overholdt	0	0	0	0 (0)
Belysning er ikke tilstrækkelig	7	1	0	8 (3)
Staldklima må ikke være skadeligt for dyr	0	0	0	0 (0)
Rum/materialer må ikke være skadelige for dyr	3	2	0	5 (2)
Dyr passes ikke af kvalificeret personale	0	0	0	0 (0)

Optegnelser				
Optegnelser over medicinsk behandling opfylder ikke krav	20	0	1	21 (7)
Optegnelser over døde svin opfylder ikke krav	15	0	0	15 (5)
Der er ikke et egenkontrolprogram	5	0	0	5 (2)

¹ Antal besætninger med indskærpelse, påbud eller politianmeldelse eller en kombination heraf

² En besætning er registreret med indskærpelse og påbud samt en besætning er registreret med påbud og politianmeldelse for syge og tilskadekomne svin får ikke passende behandling og isoleres ikke

³ Besætninger med flere end en overtrædelsestype er registreret en gang

⁴ En besætning er registreret med indskærpelse for kun have døråbning i udendørs hytter som ventilationsåbning samt med påbud om at sørge for halm i bunden af udendørs hytter

⁵ En besætning er registreret med indskærpelse for flere end 3 dyr i aflastningsstier for drægtige søer og polte samt med påbud for ikke at overholde arealkrav for fravænnede svin

For uddybelse heraf, se Appendiks 3

Resultaterne af undersøgelsen viser, at velfærds-kategorien der hyppigst blev overtrådt var 'Dyrene har ikke tilstrækkelig adgang til beskæftigelse/rodemateriale', hvor 24 % af besætningerne ikke opfyldte dette (Tabel 3). Desuden blev det fundet at passende behandling og isolering af syge og tilskadekomne dyr samt 'blød bund i sygesti' blev overtrådt i 19 % af besætningerne (Tabel 3).

5. Diskussion

Resultatet af nulpunktsundersøgelsen har vist, at 50 % af de 299 undersøgte danske svinebesætninger ikke overholdte den gældende dyrevelfærdslovgivning i 2011. Ved den anvendte stikprøvestørrelse er 95 % sikkerhedsinterval på dette estimat ca. 45-55 %.

Ved at anvende den tilfældige udpegningsmetode af besætningerne kan resultaterne fra denne undersøgelse sammenlignes med efterfølgende undersøgelser, så det kan vurderes, om der sker en udvikling i andelen af besætninger på landsplan der overholder velfærdslovgivningen

I alt 2 af de 6 besætninger, som blev undersøgt af teknikere fra NEST fik noteret overtrædelser, begge i form af indskærpelser.

Der kan være forskel i sensitiviteten (dvs. hvor mange af de overtrådte regler inkluderet i dyrevelfærdslovgivningen der blev opdaget) og specificiteten (dvs. at der ikke blev givet anmærkning, når der ikke var en overtrædelse) imellem de forskellige dyrevelfærdskontrollanter. Dette er et problem, der altid skal overvejes, når forskellige personer anvendes som observatører (6). Der er et igangværende projekt på KU-SUND, hvor der oprettes en billed- og videodatabase med situationer i svinebesætninger for at harmonisere kontrollanternes vurderinger. Ideen med denne database er, at kontrollanter skal gennemgå materialet og vurdere, om situationen overholder lovgivningen, eller om der skal gives en anmærkning for overtrædelse og i så fald hvilken (indskærpelse, påbud eller politianmeldelse). Derved kan databasen bruges til at validere kontrollanter, idet den kan bruges både til at vurdere sensitiviteten og specificiteten af kontrollanterne samt vurdere, hvor enige kontrollanterne er i, hvornår der forekommer en overtrædelse af lovgivningen og hvornår der ikke gør. Databasen kan desuden bruges til at vurdere, om der er forskel i sensitiviteten og specificiteten imellem grupper af kontrollanter, for eksempel dyrlæger fra FVST og teknikere fra NaturErhvervstyrelsen.

Det skal pointeres, at der ikke er foretaget en velfærdsvurdering i besætningerne, men en registrering af overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen. Resultaterne af overtrædelser i denne rapport er desuden på besætningsniveau, hvilket vil sige, at der ikke kan siges noget om antallet af dyr der er berørt af overtrædelserne. Det kan således ikke afgøres, om den enkelte overtrædelse berører et enkelt eller mange dyr. Hvis dette skulle fastlægges, skulle der bruges meget mere tid både i besætninger og med registrering af overtrædelserne, hvilket ikke var muligt indenfor rammerne af denne undersøgelse.

Referenceliste

1. Dyrevelfærd i Danmark 2010. Videnscenter for Dyrevelfærd, Fødevarestyrelsen (115 sider)
2. Kontrol af dyrevelfærd. Dyrevelfærdsrapport 2008-2009. Videnscenter for Dyrevelfærd, Fødevarestyrelsen (99 sider)
3. Studieprotokol for nulpunktsundersøgelse af dyrevelfærden i danske svinebesætninger, 27. juni 2011 (21 sider)
4. Tjekliste til brug ved velfærdskontrol i svinebesætninger. Fødevarestyrelsen marts 2011 (38 sider)
5. Instruks om udførelse af velfærdskontrol i svinebesætninger maj 2011. Fødevarestyrelsen. (66 sider)
6. Petersen, H. H., C. Enøe, and E. O. Nielsen. 2004. Observer agreement on pen level prevalence of clinical signs in finishing pigs. *Prev. Vet. Med.* 64:147-156.

Appendiks 1

Grupperinger til inddeling af tjeklistepunkter

Management af syge dyr/beskyttelse af dyr

Svin behandles ikke forsvarligt/beskyttes mod lidelse

A15	Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes mod lidelse
I360	Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes mod lidelse

Svin påføres lidelse

A23	Brug af instrumenter, der giver svin elektriske stød, er forbudt
A40	Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd
A41	Anvendes der naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre dyrene lidelse eller skade (undtaget metoder, der medfører minimal el. kortvarig lidelse eller sår)?
C147	Der må ikke anvendes avlsmetoder, der kan påføre dyrene lidelser
I370	Skal være bedst muligt beskyttet mod rovdyr og smitte
I373	Brug af instrumenter, der giver svin elektriske stød, er forbudt
I520	Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd

---

Syge og tilskadekomne svin får ikke passende behandling og isoleres ikke

B74	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres
B89	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
C146	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres
D162	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
E228	Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles mod parasitter
E229	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
F269	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
G299	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
H329	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.
J543	Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles for interne og eksterne parasitter
J560	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres
K615	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling
L675	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres

---

Der er ikke en sygesti klar til brug

B73	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
C131	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
D156	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
E203	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
F249	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
G279	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
H309	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug
I343	Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug.

Arealkrav til sygesti er ikke opfyldt	
C132	Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²
C133	Der skal mindst være 2,8 m ² pr. dyr
E204	Antallet af sygestier skal udgøre mindst 2.5 pct af det samlede antal stipladser til løsgående drægtige søer
E205	Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²
E206	Der skal være mindst 2,8 m ² pr. dyr
F250	Arealkravet skal overholdes
G280	Arealkrav vurderes overholdt
H310	Arealkrav vurderes overholdt.
I344	Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²
I345	Der skal mindst være 2,8 m ² pr. dyr
J561	Hvis det er veterinært begrundet kan dyr anbringes i enkeltdyrsfold. Enkeltdyrsfold skal min. være så stor, at dyret kan ligge udstrakt i sideleje og vende og rejse sig uden besvær
L676	Hvis det er veterinært begrundet kan dyr anbringes i enkeltdyrsfold. Enkeltdyrsfold skal min. være så stor, at dyret kan ligge udstrakt i sideleje og vende og rejse sig uden besvær
Dyr kan ikke regulere deres temperatur i sygesti	
C135	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
D157	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
E208	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
F251	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
G281	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
H311	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
I347	Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde
Der er ikke blød bund i sygesti	
C136	Der skal være blød bund
D158	Der skal være blød bund
E209	Der skal være blød bund
F252	Der skal være blød bund
G282	Der skal være blød bund
H312	Der skal være blød bund
I348	Der skal være blød bund
Der er flere end 3 dyr i sygesti	
C134	Højst 3 dyr pr. sti
E200	Højst 3 dyr pr. sti
E207	Der må højst være 3 dyr pr. sti
I346	Højst 3 dyr pr. sti

Dyr beskyttes ikke mod aggression

B50	Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.
C140	Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.
C141	Løsdrift: der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggressioner
C145	Aggressive dyr/ ofre for aggression skal isoleres
E224	Løsgående søer/gylte skal holdes i stabile flokke, der skal blandes mindst muligt
E225	Der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggression
E226	Aggressive dyr/ ofre for aggression skal isoleres
F262	Svin skal blandes så lidt som muligt
F263	Sammenblanding skal ske i så ung alder som muligt, og svin skal have mulighed for flugt og skjul.
F264	Sammenblanding skal foregå under opsyn
F265	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet
F266	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres
G292	Svin skal blandes så lidt som muligt
G293	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt, og svin have mulighed for flugt og skjul
G294	Sammenblanding skal foregå under opsyn
G295	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet
G296	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres
H322	Svin skal blandes så lidt som muligt
H323	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt, og svin have mulighed for flugt og skjul
H324	Sammenblanding skal foregå under opsyn
H325	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet
H326	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres
I371	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet
I372	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres
J569	Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.
J570	Løsdrift: der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggressioner
L677	Svin skal blandes så lidt som muligt

L678	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt og under opsyn, og svin skal have mulighed for flugt og skjul.
------	---

Aflivningsproceduren er ikke korrekt

A30	Hvis besætningen overholder karantæneeregler, skal der være en bolt pistol.
-----	---

A31	Bolt pistolen skal være funktionsdygtig
-----	---

A32	Svin over 5 kg skal bedøves med bolt pistol og aflødes hurtigst muligt derefter (NB: Husk tjek af aflivede dyr)
-----	---

A33	Dyr skal fastholdes på passende måde ved bedøvelse/aflivning
-----	--

B72	Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)
-----	--

E230	Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden. (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)
------	---

I390	Hvis besætningen overholder karantæneeregler, skal der være en bolt pistol.
------	---

I391	Fremvisning af funktionsdygtig bolt pistol
------	--

I392	Svin over 5 kg aflødes efter bedøvelse med bolt pistol
------	--

I393	Fremvisning af kniv, der kan skære
------	------------------------------------

I394	Dyr skal fastholdes på passende måde ved bedøvelse/aflivning
------	--

J590	Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)
------	--

Operative indgreb

Halekupering udføres ikke korrekt

B90	Svin må ikke halekuperes rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt
B91	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden halekupering foretages
B92	Max halvdelen af halen må kuperes
B93	Halekupering uden bedøvelse skal ske inden for dyrets 2.-4. levedøgn
B94	Halekupering uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn
B95	Foretages halekupering efter 4. døgn skal grisen bedøves og gives længerevarende smertebehandling
B96	Foretages halekupering efter 7. levedøgn skal grisen bedøves og gives længerevarende smertebehandling
B97	Halekupering skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold
K620	Svin må ikke halekuperes rutinemæssigt, med mindre det er nødvendigt
K621	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden halekupering foretages
K622	Max halvdelen af halen må kuperes
K623	Halekupering uden bedøvelse skal ske inden for dyrets 2.-4. levedøgn
K624	Halekupering uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn
K625	Foretages halekupering efter 4. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling
K626	Foretages halekupering efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling
K627	Halekupering skal foretages af kompetent person under hygiejniske forhold

---

Kastration udføres ikke korrekt

B98	Kastration uden bedøvelse skal ske i dyrets 2.-7. levedøgn og dyret skal smertebehandles.
B99	Kastration uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn
B100	Kastration må ikke ske ved overrivning væv
B101	Foretages kastration efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling
B102	Kastration skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold
K628	Kastration uden bedøvelse skal ske i dyrets 2.-7. levedøgn
K629	Kastration uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn
K630	Kastration må ikke ske ved overrivning af væv
K631	Foretages kastration efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling
K632	Kastration skal foretages af kompetent person under hygiejniske forhold

---

Tandslibning udføres ikke korrekt

B103	Klipning af hjørnetænder er forbudt
B104	Klipning af hjørnetænder efter 7. levedøgn er forbudt
B105	Slibning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.
B106	Slibning eller klipning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.
B107	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning foretages
B108	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning og tandklipning foretages
B109	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes inden for dyrets første 4 levedøgn.
B110	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes eller klippes inden for dyrets første 7 levedøgn
B111	Tandslibning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold
B112	Tandslibning og tandklipning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold
D170	Klipning af hjørnetænder er forbudt
D171	Tandslibning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold

D172	Tandslibning eller tandklipning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold
J580	Tandklipning er forbudt
J581	Tandslibning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold
J582	Tandslibning eller tandklipning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold
K633	Klipning af hjørnetænder er forbudt
K634	Slibning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.
K635	Slibning eller klipning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.
K636	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning foretages
K637	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning eller tandklipning foretages
K638	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes inden for dyrets første 4 levedøgn
K639	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes eller klippes inden for dyrets første 7 levedøgn
K640	Tandslibning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold
Øremærkning foretages af personer uden fagligt kundskab	
A28	Øremærkning må kun foretages af personer med faglige forudsætninger herfor.
I380	Øremærkning må kun foretages af personer med faglige forudsætninger herfor.
Næsering er ikke glat	
D173	Der må ikke sættes andet end en glat ring i trynen på svin for at forhindre svin i at rode i jorden.
J583	Der må ikke sættes andet end en glat ring i trynen på svin for at forhindre svin i at rode i jorden.

Management generelt	
Flytning af dyr sker ikke korrekt	
A24	Flytning af svin skal ske under opsyn
A25	Slagtesvin må stå i udleveringsvogne i max 2 timer
Dyr tilses ikke tilstrækkeligt	
A16	Dyreholdet skal tilses af en dyrlæge mindst 1 gang årligt
A17	Svinene skal tilses mindst 1 gang dagligt, og der skal være fri adgang til inspektion af hver enkelt dyr
I361	Dyreholdet tilses af en dyrlæge mindst 1 gang årligt
I362	Svinene tilses mindst 1 gang dagligt, og der skal være fri adgang til inspektion af hver enkelt dyr
Faringsmanagement opfylder ikke krav	
B51	Drægtige søer og gylte skal gøres rene inden indsættelse i faresti
B52	Søer skal indsættes i farestier senest 3 dage før forventet faring
B56	Der skal være et frit areal bag soen til naturlig fødsel/fødselshjælp
B57	Farestier skal være forsynet med farebøjler
B70	Søer bør tildeles redebygningsmateriale den sidste uge før faring
J538	Der skal være et frit areal bag soen til naturlig fødsel/fødselshjælp
J539	Drægtige søer/gylte skal indsættes i farehytte senest 7 dage før forventet faring
J542	Drægtige søer og gylte skal gøres rene inden indsættelse i faresti
J544	Farestier skal være forsynet med farebøjler
J549	Større mængde halm eller lignende, som kan bruges til redebygning/isolering (ligge tørt og lunt)
Pattegrisemanagement opfylder ikke krav	
B81	Pattegrise må ikke fravænnnes før de er 28 dage (21 dage, hvis de sættes i klimastald, der rengøres og desinficeres før ibrugtagning)
B84	Der skal om nødvendigt være en varmekilde
J555	Adgang til sølehul skal kunne lukkes for diegivende søer
K600	Pattegrise må ikke fravænnnes før de er 28 dage (21 dage, hvis de sættes i klimastald, der rengøres og desinficeres før ibrugtagning)
K603	Der skal om nødvendigt være en varmekilde

Der er opbundne svin	
B53	Opbinding af svin er forbudt
C120	Opbinding af svin er forbudt
E180	Opbinding af svin er forbudt
E182	Søer skal holdes i løsdrift fra 4 uger efter løbning til 7 dage før faring
I341	Opbinding af svin er forbudt
Ikke alle svin er i stand til at se andre svin	
B61	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin.
C126	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
D152	Ornen skal have mulighed for at vende sig, se, høre og lugte andre svin
E196	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
F247	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
G277	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
H307	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
I339	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin
J546	Ornen skal have mulighed for at vende sig, se, høre og lugte andre svin

---

Dyr har ikke tilstrækkelig adgang til beskæftigelse/rodemateriale

B71	Søer og gylte skal have beskæftigelses- og rodemateriale
C144	Søer og gylte skal have beskæftigelses- og rodemateriale
D160	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
D161	Svin skal have permanent adgang til Beskæftigelses- og rodemateriale
E227	Søer og gylte skal have adgang til beskæftigelses- og rodemateriale
F260	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
F261	Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale
G290	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
G291	Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale
H320	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
H321	Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale
J562	Søer og gylte skal have adgang til beskæftigelses- og rodemateriale
J563	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
J564	Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale
J565	Adgang til halm eller andet, som giver mæthedsfølelse og fungerer som rodemateriale
K610	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
K611	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale
K612	Adgang til halm eller andet, som giver mæthedsfølelse og fungerer som rodemateriale
L670	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale
L671	Svin skal have permanent adgang til rodemateriale
L672	Adgang til halm eller andet, som giver mæthedsfølelse og fungerer som rodemateriale

---

Bygninger/nærmiljø

Svin kan ikke hvile, rejse sig eller lægge sig uden besvær

B58	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær
C122	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær
E193	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær
J530	Indvendig højde så dyrene kan stå oprejst og det er muligt at tilse dyrene
L650	Indvendig højde så dyrene kan stå oprejst og det er muligt at tilse dyrene

---

Gulvene er glatte eller ujævne

B55	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade
C125	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade
D151	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade
E186	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade
F241	1/2 af minimumsarealkravet skal være fast eller drænet gulv
F244	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade
G271	1/3 skal være fast eller drænet gulv
G274	Gulvene må ikke være glatte eller ujævne, så dyrene kan komme til skade
H301	1/3 skal være fast eller drænet gulv
H304	Gulvene må ikke være glatte eller ujævne, så dyrene kan komme til skade
I337	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade

---

Dyr har ikke adgang til et rent og veldrænet leje

B59	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal
B82	Pattegrisenes leje skal bestå af fast gulv eller måtte og være så stort, at alle pattegrisene kan hvile samtidig
B83	Pattegrisenes leje skal være tørt, bekvemt og adskilt fra soen
C123	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal
D153	Ornen skal have adgang til et rent, drænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal
E194	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig
F245	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig
G275	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig
H305	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig
J532	Uhindret adgang til hytter/lejeareal til samtlige søer/gylte
J537	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal
K601	Pattegrisenes leje skal bestå af fast gulv eller måtte og være så stort, at alle pattegrisene kan hvile samtidig
K602	Pattegrisenes leje skal være tørt, bekvemt og adskilt fra soen
L652	Uhindret adgang til hytter/lejeareal til samtlige søer/gylte

---

Strøelsen er ikke ren og tør

B60	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
C124	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
D155	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
E190	Der skal være strøelse på den faste/drænedede del af gulvet
E195	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
F246	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
G276	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
H306	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt
I338	Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt

Der er ikke overbrusningsmuligheder	
E187	Løsdrift: der skal være overbrusningsanlæg
F242	Svin >20 kg skal have overbrusning
G272	Svin > 20 kg skal have overbrusning
H302	Svin > 20 kg skal have overbrusning
Dyr har ikke mulighed for temperaturregulering/Temperaturkrav tilgodeses ikke	
J533	Isolering, så dyrene temperaturkrav tilgodeses under alle vejrforhold
J534	Ventilationsåbning ud over en enkelt døråbning
J535	Vurdering af sikring mod vejrlig
J536	Halm eller materiale i bunden, så dyrene kan ligge tørt og lunt
J553	Alle dyr > 20 kg skal have adgang til sølehul ved temp. >15°
J554	Sølehul kan erstattes af overbrusningsanlæg, hvis samtlige svin kan ligge i sideleje i skygge
L653	Isolering, så dyrene temperaturkrav tilgodeses under alle vejrforhold
L654	Ventilationsåbning ud over en enkelt døråbning
L655	Vurdering af sikring mod vejrlig
L656	Halm eller materiale i bunden, så dyrene kan ligge tørt og lunt
L659	Alle dyr > 20 kg skal have adgang til sølehul ved temp. >15°
L660	Sølehul kan erstattes af overbrusningsanlæg, hvis samtlige svin kan ligge i sideleje i skygge
Arealkrav til stier er ikke overholdt	
A10	Udleveringsrum til slagtesvin: Arealkrav er overholdt.
B85	Pattegrisene skal have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed
C127	Hvor drægtige søer og gylte opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning, skal der være min. 90 cm fast gulv fra krybben
C128	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien
C129	Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv med strøelse
C130	Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være et sammenhængende areal med fast gulv med højt 15 % dræning
D150	Stiarealet skal være mindst 6 m ² , ved naturlig bedækning 10 m ² , og uden hindringer
C133	Der skal mindst være 2,8 m ² pr. dyr
E183	Arealkrav vedr. frit tilgængeligt stiareal for søer skal overholdes

E184	Arealkrav vedr. frit tilgængeligt stiareal for gylte skal overholdes
E185	Arealkrav til frit tilgængeligt gulvareal for søer og gylte i flok efter løbning skal overholdes
E188	Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv (max 10% åbninger) med strøelse
E189	Løsdrift: der skal være min. 1,3 m ² fast gulv pr. so og min 0,95 m ² pr. gylt; max 15 % åbninger til dræning pr gulv
E191	Løsdrift: Der må intet sted være smallere end 3 m
E192	Løsdrift: Sidelængden skal være over 2,8 m.. Hvis der er færre end 6 dyr, er kravet dog kun en sidelængde over 2,4 m.
E197	Hvor drægtige søer og gylte opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning, skald er være min. 90 cm fast gulv fra krybben.
E198	Sti-størrelse minimum 3,5 m ²
E199	Mindst 2,8 m ² pr. dyr
E201	Hver dyr skal let kunne vende sig i stien
E202	Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv (max 10 % åbninger) med strøelse
F240	Arealkrav skal overholdes
F248	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien
G270	Arealkrav vurderes ikke overtrådt
G278	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien
H300	Arealkrav vurderes ikke overtrådt
H308	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien
I342	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien
J540	Sammenhængende lejeareal på min. 1,3 m ² /so og 0,95 m ² /gylt
J541	Hvis orner har adgang skal der derudover være min. 2 m ² sammenhængende lejeareal/orne
J545	Sammenhængende areal på min. 3 m ² pr. orne
J547	Stiarealet skal være mindst 6 m ² , ved naturlig bedækning 10 m ² , og uden hindringer
J548	Sammenhængene lejeareal på min. 3,8 m ² /so eller gylt
J550	Drægtige søer/gylte: min. 1,1 m ² udeareal/dyr, dog min. 20 m ²
J551	Diegivende søer: min. 6,2 m ² aktivitetsareal/dyr, heraf min. 2,5 m ² udeareal/dyr
J552	Orner: min. 3 m ² udeareal/dyr
L657	Arealkrav skal overholdes

L658	Arealkrav skal overholdes
------	---------------------------

Foder og vand

Dyr har ikke adgang til rent vand/foder

A9	Udstyr til vanding og fodring skal være udformet og opsat således, at der er mindst mulig risiko for gødningsforurening og rivalisering
B54	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
B80	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
C121	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
D154	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
E181	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
E223	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
F243	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
G273	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
H303	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
I333	Udstyr til vanding og fodring skal være udformet og opsat således, at der er mindst mulig risiko for gødningsforurening og rivalisering
J567	Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand
J568	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
K613	Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand
K614	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand
L673	Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand
L674	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand

Svin gives ulovlige/skadelige stoffer i vand eller foder

A21	Vand og foder må ikke indeholde skadelige stoffer
A22	Svin må ikke indgives stoffer i vand eller foder, som ikke er tilladte
I368	Vand og foder må ikke indeholde skadelige stoffer
I369	Svin må ikke indgives stoffer i vand eller foder, som ikke er tilladte

---

Fodring/vandingsmetode kan påføre lidelse

A20	Svin må ikke indgives vand eller foder på en måde, der kan påføre dyret lidelse eller skade
I367	Svin må ikke indgives vand eller foder på en måde, der kan påføre dyret lidelse eller skade

---

Fodring opfylder ikke behov

A18	Alle svin skal behandles omsorgsfuldt og fodres og vandes efter deres behov
A19	Alle svin skal fodres mindst 1 x dagligt
C142	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder
C143	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter tilstede
E220	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder
E221	Søer og gylte skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede
E222	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt
F267	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede.
F268	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt
G297	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede
G298	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt
H327	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede
H328	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt
I363	Alle svin skal behandles omsorgsfuldt og fodres og vandes efter behov
I364	Alle svin skal fodres mindst 1 x dagligt
I365	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede
I366	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt
J566	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder

Staldindretning og forhold

Stalde/inventar er ikke rent

A6	Stalde inventar mv. skal renses, rengøres og desinficeres regelmæssigt efter behov
I334	Stalde inventar mv. skal renses, rengøres og desinficeres regelmæssigt efter behov

---

Sikkerhedsrutiner for automatisk udstyr er ikke overholdt

A11	Alt automatiseret eller mekanisk udstyr skal kontrolleres dagligt, og der skal sikres foranstaltninger, hvis fejl ikke lader sig udbedre.
A12	Hvis dyrenes sundhed er afhængig af mekanisk ventilation, skal der være et reservesystem, der kan sikre udluftning
A13	Der skal være et alarmsystem tilkoblet det mekaniske ventilationssystem, der kan advare om svigt. (Afprøves)
A14	Alarmsystemet testes regelmæssigt
I350	Alt automatiseret eller mekanisk udstyr kontrolleres dagligt og der skal sikres foranstaltninger, hvis fejl ikke lader sig udbedre.

Belysning er ikke tilstrækkelig

A3	Svin skal holdes i en belysning der følger en 24 timers rytme med sammenhængende perioder på mindst 8 timers lys hhv. mørke
A4	Lyset skal have en intensitet på min. 40 lux i 8 timer/dag
A5	Der skal være tilstrækkeligt lys til inspektion
I330	Der skal være tilstrækkeligt lys til inspektion
I336	Svin skal holdes i en belysning, der følger en 24 timers rytme med sammenhængende perioder på mindst 8 timers lys og mørke
I340	Lyset skal have en intensitet på min. 40 lux i 8 timer/dag
J531	Åbninger/vinduer, således at samtlige dyr kan tilses
L651	Åbninger/vinduer, således at samtlige dyr kan tilses

Staldklima må ikke være skadeligt for dyr

A1	Staldklimaet må ikke være skadeligt for dyrene (træk, støv, temperatur, koncentration af gasarter, luftfugtighed)
A2	Konstant eller pludselig støj, samt vedvarende støj over 85 dB skal undgås
I335	Konstant eller pludselig støj, og vedvarende støj over 85 dB skal undgås

---

Rum/materialer må ikke være skadelige for dyr	
A7	Staldbygningsmaterialer må ikke være skadelige for svinene og skal kunne rengøres og desinficeres
A8	Rum og udstyr skal konstrueres og vedligeholdes således, at der ikke er skarpe kanter, som kan skade dyrene
I331	Staldbygningsmaterialer må ikke være skadelige for svinene og skal kunne rengøres og desinficeres
I332	Rum og udstyr skal konstrueres og vedligeholdes således, at der ikke er skarpe kanter, som kan skade dyrene
Dyr passes ikke af kvalificeret personale	
A38	Dyrene skal passes af tilstrækkeligt og kvalificeret personale
A39	Personalet skal have modtaget vejledning om velfærdsbestemmelser
I510	Dyrene passes af tilstrækkeligt og kvalificeret personale
I511	Personalet skal have vejledning om velfærdsbestemmelser
Optegnelser	
Optegnelser over medicinsk behandling opfylder ikke krav	
A34	Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling
A37	Optegnelserne over medicinsk behandling skal opbevares i mindst 5 år, og skal stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning
I500	Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling
I503	Optegnelserne over medicinsk behandling opbevares i mindst 5 år, og stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning
Optegnelser over døde svin opfylder ikke krav	
A35	Den besætningsansvarlige skal føre daglige optegnelser over døde dyr
A36	Optegnelser over døde dyr skal gemmes i mindst 3 år
I501	Den besætningsansvarlige skal føre daglige optegnelser over døde dyr
I502	Optegnelser over døde dyr skal gemmes i 3 år
Der er ikke egenkontrolprogram	
A42	Der skal forefindes et egenkontrolprogram i besætningen (<i>gælder for besætninger med mindst 300 søer, gylte eller orner, besætninger med mindst 3000 slagtesvin og besætninger med mindst 6000 smågrise</i>)

Appendiks 2

Tjeklistepunkter og antal registreringer i de respektive velfærds kategorier

Nr	KO	Tjeklistepunkt	IND	PÅ	AN	OK	IR	IM	ER ¹
A.1 Generelle bestemmelser, Opstaldning									
1	3.5	Staldklimaet må ikke være skadeligt for dyrene (træk, støv, temperatur, koncentration af gasarter, luftfugtighed)	0	0	0	291	2	0	6
2	3.34	Konstant eller pludselig støj, samt vedvarende støj over 85 dB skal undgås	0	0	0	291	2	0	6
3		Svin skal holdes i en belysning der følger en 24 timers rytme med sammenhængende perioder på mindst 8 timers lys hhv. mørke	6	1	0	284	2	0	6
4	3.35	Lyset skal have en intensitet på min. 40 lux i 8 timer/dag	5	1	0	284	2	1	6
5	3.2	Der skal være tilstrækkeligt lys til inspektion	0	0	0	289	2	0	8
6		Stalde inventar mv. skal renses, rengøres og desinficeres regelmæssigt efter behov	1	2	0	288	2	0	6
7	3.5	Staldbygningmaterialer må ikke være skadelige for svinene og skal kunne rengøres og desinficeres	1		0	290	2	0	6
8	3.5	Rum og udstyr skal konstrueres og vedligeholdes således, at der ikke er skarpe kanter, som kan skade dyrene	2	2	0	287	2	0	6
9	3.8	Udstyr til vanding og fodring skal være udformet og opsat således, at der er mindst mulig risiko for gødningsforurening og rivalisering	0	0	0	291	2	0	6
10	3.27	Udleveringsrum til slagtesvin: Arealkrav er overholdt.	0	0	0	238	49	6	6

A.2 Generelle bestemmelser, Mekanisk udstyr

11	3.7	Alt automatiseret eller mekanisk udstyr skal kontrolleres dagligt, og der skal sikres foranstaltninger, hvis fejl ikke lader sig udbedre.	0	0	0	281	12	0	6
12	3.7	Hvis dyrenes sundhed er afhængig af mekanisk ventilation, skal der være et reservesystem, der kan sikre udluftning	0	0	0	274	19	0	6
13	3.7	Der skal være et alarmsystem tilkoblet det mekaniske ventilationssystem, der kan advare om svigt. (Afprøves)	0	0	0	274	19	0	6
14	3.7	Alarmsystemet testes regelmæssigt	0	0	0	274	18	0	7

A.3 Generelle bestemmelser, Håndtering/pasning

15		Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes mod lidelse	3	8	12	267	2	0	7
16		Dyreholdet skal tilses af en dyrlæge mindst 1 gang årligt	4	2		284	2	0	7
17	3.2	Svinene skal tilses mindst 1 gang dagligt, og der skal være fri adgang til inspektion af hver enkelt dyr	0	0	0	291	2	0	6
18	3.8	Alle svin skal behandles omsorgsfuldt og fodres og vandes efter deres behov	1	3	1	286	2	0	6
19	3.39	Alle svin skal fodres mindst 1 x dagligt	0	0	0	291	2	0	6
20	3.8	Svin må ikke indgives vand eller foder på en måde, der kan påføre dyret lidelse eller skade	0	0	0	291	2	0	6
21	3.8	Vand og foder må ikke indeholde skadelige stoffer	0	0	0	291	2	0	6
22	3.8	Svin må ikke indgives stoffer i vand eller foder, som ikke er tilladte	0	0	0	291	2	0	6
23		Brug af instrumenter, der giver svin elektriske stød, er forbudt	0	0	0	291	2	0	6
24		Flytning af svin skal ske under opsyn	0	0	0	290	3	0	6
25		Slagtesvin må stå i udleveringsvogne i max 2 timer	0	0	0	215	71	5	8

A.4 Generelle bestemmelser, Operative Indgreb

28		Øremærkning må kun foretages af personer med faglige forudsætninger herfor.	1			236	53	3	6
----	--	---	---	--	--	-----	----	---	---

A.5 Generelle bestemmelser, Aflivning

30		Hvis besætningen overholder karantæne regler, skal der være en bolt pistol.	0	0	0	285	8	0	6
31		Bolt pistolen skal være funktionsdygtig	2	2		277	10	2	6
32		Svin over 5 kg skal bedøves med bolt pistol og aflødes hurtigst muligt derefter (NB: Husk tjek af aflivede dyr)	2	1		278	10	2	6
33		Dyr skal fastholdes på passende måde ved bedøvelse/aflivning	0	0	0	282	9	2	6

A.6 Generelle bestemmelser, Registrering

34	2.24	Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling	17	0	1	268	6	2	5
35	3.3	Den besætningsansvarlige skal føre daglige optegnelser over døde dyr	13	0	0	276	3	2	5
36	3.3	Optegnelser over døde dyr skal gemmes i mindst 3 år	7	0	0	276	7	1	8
37	2.24	Optegnelserne over medicinsk behandling skal opbevares i mindst 5 år, og skal stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning	5	0	1	279	7	1	6

A.7 Generelle bestemmelser, Personale

38	3.1	Dyrene skal passes af tilstrækkeligt og kvalificeret personale	0	0	0	292	1	0	6
39		Personalet skal have modtaget vejledning om velfærdsbestemmelser	0	0	0	291	1	1	6

A.8 Generelle bestemmelser, Avlsmetoder

40	3.9	Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd	0	0	0	291	2	0	6
41	3.9	Anvendes der naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre dyrene lidelse eller skade (undtaget metoder, der medfører minimal el. kortvarig lidelse eller sår)?	0	0	0	281	12	0	6

A.12 Egenkontrol

42		Der skal forefindes et egenkontrolprogram i besætningen (<i>gælder for besætninger med mindst 300 søer, gylte eller orner, besætninger med mindst 3000 slagtesvin og besætninger med mindst 6000 smågrise</i>)	5	0	0	247	41	0	6
----	--	--	---	---	---	-----	----	---	---

B.1 Farestalde, Diegivende søer og gylte, Opstaldning

50		Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.	0	0	0	71	218	4	6
51	3.43	Drægtige søer og gylte skal gøres rene inden indsættelse i faresti	0	0	0	93	200	0	6
52		Søer skal indsættes i farestier senest 3 dage før forventet faring	0	0	0	93	200	0	6
53	3.28	Opbinding af svin er forbudt	0	0	0	93	200	0	6
54	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	2	0	0	91	200	0	6
55	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	0	0	93	200	0	6
56	3.43	Der skal være et frit areal bag soen til naturlig fødsel/fødselshjælp	0	0	0	93	200	0	6
57	3.43	Farestier skal være forsynet med farebøjler	0	0	0	91	202	0	6
58	3.36	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær	0	0	0	93	200	0	6
59	3.36	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal	0	1	0	92	200	0	6
60		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	92	201	0	6
61	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin.	0	0	0	93	200	0	6

B.2 Farestalde, Diegivende søer og gylte, Håndtering/pasning

70	3.43	Søer bør tildeles redebygningsmateriale den sidste uge før faring	0	0	0	92	201	0	6
----	------	---	---	---	---	----	-----	---	---

71	3.3	Søer og gylte skal have beskæftigelses- og rodemateriale (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013). Se venligst instruksen punkt 5.3.10.	0	0	0	69	218	6	6
72		Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)	0	0	0	93	200	0	6
73		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	2	2	2	87	200	0	6
74	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres	2	6	4	81	200	0	6

B.3 Pattegrise, Opstaldning

80	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	93	200	0	6
81	3.44	Pattegrise må ikke fravænnens før de er 28 dage (21 dage, hvis de sættes i klimastald, der rengøres og desinficeres før ibrugtagning)	0	0	0	93	200	0	6
82	3.44	Pattegrisenes leje skal bestå af fast gulv eller måtte og være så stort, at alle pattegrisene kan hvile samtidig	1	0	0	92	200	0	6
83		Pattegrisenes leje skal være tørt, bekvemt og adskilt fra soen	0	1	0	92	200	0	6
84		Der skal om nødvendigt være en varmekilde	0	1	0	92	200	0	6
85	3.44	Pattegrisene skal have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed	0	0	0	93	200	0	6

B.4 Pattegrise, Håndtering/pasning

89	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres.	0	0	1	92	200	0	6
----	-----	--	---	---	---	----	-----	---	---

B.5 Pattegrise, Operative indgreb

Halekupering

90	3.41	Svin må ikke halekuperes rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt	0	0	0	90	203	0	6
91	3.41	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden halekupering foretages	0	0	0	87	206	0	6
92		Max halvdelen af halen må kuperes	0	0	0	87	206	0	6
93		Halekupering uden bedøvelse skal ske inden for dyrets 2.-4. levedøgn	0	0	0	87	206	0	6
94	3.41	Halekupering uden bedøvelse skal ske senest i dyrest 7. levedøgn	0	0	0	87	206	0	6
95		Foretages halekupering efter 4. døgn skal grisen bedøves og gives længerevarende smertebehandling	0	0	0	87	206	0	6
96	3.41	Foretages halekupering efter 7. levedøgn skal grisen bedøves og gives længerevarende smertebehandling	0	0	0	87	206	0	6
97	3.41	Halekupering skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	87	206	0	6

Kastration

98		Kastration uden bedøvelse skal ske i dyrets 2.-7. levedøgn og dyret skal smertebehandles.	2	0	0	89	202	0	6
99	3.41	Kastration uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn	1	0	0	89	202	0	7
100	3.41	Kastration må ikke ske ved overrivning væv	0	0	0	90	202	0	7
101	3.41	Foretages kastration efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling	1	0	0	89	202	0	7
102	3.41	Kastration skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	90	202	0	7

Tandslibning og klipning

103		Klipning af hjørnetænder er forbudt	0	0	0	86	207	0	6
104	3.41	Klipning af hjørnetænder efter 7. levedøgn er forbudt	0	0	0	85	207	0	7
105		Slibning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.	0	0	0	85	207	0	7
106	3.41	Slibning eller klipning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.	0	0	0	84	208	0	7
107		Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning foretages	0	0	0	83	209	0	7
108	3.41	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning og tandklipning foretages	0	0	0	83	209	0	7
109		Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes inden for dyrets første 4 levedøgn.	0	0	0	83	209	0	7
110	3.41	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes eller klippes inden for dyrets første 7 levedøgn	0	0	0	83	209	0	7
111		Tandslibning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	83	209	0	7
112	3.41	Tandslibning og tandklipning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	83	209	0	7

C.1 Løbestald, Søer og gylte, Opstaldning

120	3.28	Opbinding af svin er forbudt	0	0	0	91	202	0	6
121	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	1	0	0	90	202	0	6
122	3.36	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær	0	0	0	91	202	0	6
123	3.36	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal	0	0	0	91	202	0	6
124		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	87	204	0	8
125	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	0	0	91	202	0	6
126	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	90	202	0	7
127		Hvor drægtige søer og gylte opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning, skal der være min. 90 cm fast gulv fra krybben (Gælder for bygninger taget i brug efter 1/1 1999, kravet skal være opfyldt senest den 1/1 2013)	0	0	0	74	215	4	6

Aflastningsstier/individuelle stier

128	3.33	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	75	216	2	6
129		Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv med strøelse (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	68	219	6	6
130	3.27	Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være et sammenhængende areal med fast gulv med højt 15 % dræning	0	0	0	79	214	0	6

Sygestier

131		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	2	2	2	84	202	0	7
132		Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²	0	1	0	86	204	0	8
133		Der skal mindst være 2,8 m ² pr. dyr	0	1	0	86	204	0	8
134		Højest 3 dyr pr. sti	1	1	0	85	204	0	8
135		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	5	4	0	78	204	0	8
136		Der skal være blød bund	7	3	0	78	204	0	7

C.2 Løbestald, Søer og gylte, Håndtering/pasning

140		Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.	0	0	0	0	0	0	0
141	3.43	Løsdrift: der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggressioner	0	0	0	63	227	3	6
142	3.32	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder	0	0	0	91	202	0	6
143	3.31	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter tilstede	0	0	0	90	203	0	6
144	3.3	Søer og gylte skal have beskæftigelses- og rodemateriale (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	2	0	0	65	220	6	6
145	3.45	Aggressive dyr/ ofre for aggression skal isoleres	0	0	0	88	205	0	6
146	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres	3	0	4	84	202	0	6
147	3.9	Der må ikke anvendes avlsmetoder, der kan påføre dyrene lidelser	0	0	0	90	202	0	7

D.1 Løbestalde, Orner, Opstaldning

150	3.42	Stiarealet skal være mindst 6 m ² , ved naturlig bedækning 10 m ² , og uden hindringer	1	1	0	81	210	0	6
151	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	0	0	83	210	0	6
152	3.42	Ornen skal have mulighed for at vende sig, se, høre og lugte andre svin	0	0	0	83	210	0	6
153	3.36	Ornen skal have adgang til et rent, drænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal	0	0	0	83	210	0	6
154	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	83	210	0	6
155		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	82	211	0	6

Sygestier

156		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	1	1	0	80	210	0	7
157		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	5	2	0	75	210	0	7
158		Der skal være blød bund	5	1	0	76	210	0	7

D.2 Løbestald, Orner, Håndtering/pasning

160	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	11	1	0	71	210	0	6
161		Svin skal have permanent adgang til Beskæftigelses- og rodemateriale	12	1	0	70	210	0	6
162	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres.	1		0	82	210	0	6

D.3 Løbestald, Orner, Operative indgreb

Tandslibning

170		Klipning af hjørnetænder er forbudt	0	0	0	76	217	0	6
171		Tandslibning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold	0	0	0	76	217	0	6
172	3.41	Tandslibning eller tandklipning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold	0	0	0	75	218	0	6
173	3.41	Der må ikke sættes andet end en glat ring i trynen på svin for at forhindre svin i at rode i jorden.	0	0	0	78	215	0	6

E.1 Drægtighedsstald, drægtige søer og gylte, Opstaldning

180	3.28	Opbinding af svin er forbudt	0	0	0	90	202	0	7
181	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	2		0	89	202	0	6
182	3.29	Søer skal holdes i løsdrift fra 4 uger efter løbning til 7 dage før faring (for bygninger taget i brug før 1/1 1999 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	0	1	0	71	216	5	6
183		Arealkrav vedr. frit tilgængeligt stiareal for søer skal overholdes (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	67	221	5	6
184		Arealkrav vedr. frit tilgængeligt stiareal for gylte skal overholdes (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	67	221	5	6
185	3.27	Arealkrav til frit tilgængeligt gulvareal for søer og gylte i flok efter løbning skal overholdes	1	0	0	71	216	5	6
186	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	2	0	88	202		7
187		Løsdrift: der skal være overbrusningsanlæg (for bygninger taget i brug efter 1/1 1999, kravet skal være opfyldt senest den 1/1 2014)	0	1	0	61	223	6	8
188		Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv (max 10% åbninger) med strøelse (gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	1	0	61	225	6	6
189	3.27	Løsdrift: der skal være min. 1,3 m ² fast gulv pr. so og min 0,95 m ² pr. gylt; max 15 % åbninger til dræning pr gulv	0	0	0	68	219	5	7
190		Der skal være strøelse på den faste/drænedede del af gulvet (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	1	1	0	63	221	6	7
191		Løsdrift: Der må intet sted være smallere end 3 m (gælder for bygninger taget i brug efter 1/1 1999, kravet skal være opfyldt senest den 1/1 2013)	0	0	0	66	222	5	6
192	3.29	Løsdrift: Sidelængden skal være over 2,8 m.. Hvis der er færre end 6 dyr, er kravet dog kun en sidelængde over 2,4 m.	0	0	0	70	218	5	6
193	3.36	Svin skal kunne hvile samt rejse og lægge sig uden besvær	1		0	90	202	0	6
194	3.36	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig	0	1	0	90	202	0	6
195		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	88	205	0	6
196	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	91	202	0	6
197		Hvor drægtige søer og gylte opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning, skald er være min. 90 cm fast gulv fra krybben. (Gælder for bygninger taget i brug efter 1/1 1999, kravet skal være opfyldt senest den 1/1 2013)	0	0	0	75	212	5	7

Aflastningsstier/individuelle stier (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)

198		Sti-størrelse minimum 3,5 m ²	0	0	0	83	210	0	6
199		Mindst 2,8 m ² pr. dyr	0	0	0	83	210	0	6
200		Højest 3 dyr pr. sti	1	0	0	82	210	0	6
201	3.33	Hver dyr skal let kunne vende sig i stien	0	0	0	83	210	0	6
202		Der skal være min. 1.3 m ² pr. so og 0,95 m ² pr. gylt skal være fast/drænet gulv (max 10 % åbninger) med strøelse	0	0	0	81	210	2	6

E.1 Drægtighedsstald, drægtige søer og gylte, Opstaldning**Sygestier**

203		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	1	2	1	86	202	0	7
204		Antallet af sygestier skal udgøre mindst 2.5 pct af det samlede antal stipladser til løsgående drægtige søer (for bygninger taget i brug før d. 1/1 2011 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2021)	1	0	0	59	226	7	6
205		Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²	1	1	0	89	202	0	6
206		Der skal være mindst 2,8 m ² pr. dyr	1	1	0	89	202	0	6
207		Der må højest være 3 dyr pr. sti	2	1	0	88	202	0	6
208		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	3	4	1	83	202	0	6
209		Der skal være blød bund	5	2	2	82	202	0	6

E.2 Drægtighedsstald, drægtige søer og gylte, Håndtering/pasning

220	3.32	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder	0	0	0	91	202	0	6
221	3.31	Søer og gylte skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede	0	0	0	91	202	0	6
222	3.39	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt	0	0	0	91	202	0	6
223	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	2	0	0	89	202		6
224		Løsgående søer/gylte skal holdes i stabile flokke, der skal blandes mindst muligt	0	0	0	84	206	2	7
225	3.43	Der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggression	0	0	0	90	203		6
226	3.45	Aggressive dyr/ ofre for aggression skal isoleres	0	0	0	90	203		6
227	3.3	Søer og gylte skal have adgang til beskæftigelses- og rodemateriale (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	0	1	0	71	215	6	6
228	3.43	Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles mod parasitter	0	0	0	91	202	0	6
229	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.	1	5	3	82	202		6
230		Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden. (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)	0	0	0	91	202		6

F.1 Klimastald, fravænnede svin, Opstaldning

240	3.27	Arealkrav skal overholdes	0	2	0	118	173		6
241		1/2 af minimumsarealkravet skal være fast eller drænet gulv (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	0	0	106	182	5	6
242		Svin >20 kg skal have overbrusning (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	0	0	99	188	5	7
243	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	120	173	0	6
244	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	2	0	118	173	0	6
245	3.36	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig	0	2	1	117	173	0	6
246		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	118	175	0	6
247	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	120	173	0	6

Aflastningsstier/individuelle stier

248	3.33	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	109	181	0	9
-----	------	--	---	---	---	-----	-----	---	---

Sygestier Fravænnede

249		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	7	3	2	107	173	0	7
250		Arealkravet skal overholdes	2	2	2	112	173	0	8
251		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	8	4	2	105	173	0	7
252		Der skal være blød bund	16	6	2	94	173	0	8

F.2 Klimastald, fravænnede svin, Håndtering/pasning

260	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	16	2	3	100	173	0	5
261		Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale (gælder for bygninger taget i brug efter 1/7 2000, kravet skal være opfyldt senest 1/7 2015)	16	4	3	97	174	0	5
262	3.45	Svin skal blandes så lidt som muligt	0	0	0	119	173	0	7
263	3.45	Sammenblanding skal ske i så ung alder som muligt, og svin skal have mulighed for flugt og skjul.	0	0	0	120	173	0	6
264		Sammenblanding skal foregå under opsyn	0	0	0	118	173	0	8
265	3.45	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet	0	0	0	120	173	0	6
266	3.45	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres	1	1	0	117	173	0	7
267		Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede.	0	1	0	119	173	0	6
268	3.39	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt	0	1	0	119	173	0	6
269	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.	4	10	5	101	173	0	6

G.1 Løbestalde, Polte – Opstaldning

270	3.27	Arealkrav vurderes ikke overtrådt	1	0	0	83	209	0	6
271		1/3 skal være fast eller drænet gulv (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	0	0	70	218	5	6
272		Svin > 20 kg skal have overbrusning (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	1	0	60	225	6	7
273	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	2	0	0	80	210	0	7
274	3.38	Gulvene må ikke være glatte eller ujævne, så dyrene kan komme til skade	0	0	0	83	210	0	6
275	3.36	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig	0	0	0	83	210	0	6
276		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	80	213	0	6
277	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	83	210	0	6

Aflastningsstier/individuelle stier

278	3.33	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	73	219	1	6
-----	------	--	---	---	---	----	-----	---	---

Sygestier

279		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	2	2	0	79	210		6
280		Arealkrav vurderes overholdt (NB: Lovteksten i det elektroniske KSK er ikke fuldstændig, så husk, at du selv skal udfylde resten af lovteksten i KSK'et)	1	1	0	80	211	0	6
281		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	5	3	0	75	210	0	6
282		Der skal være blød bund	5	4	1	73	210	0	6

G.2 Løbestalde, Polte - Håndtering/pasning

290	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	10	2	0	71	210	0	6
291		Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale	12	3	0	68	210	0	6
292	3.45	Svin skal blandes så lidt som muligt	0	0	0	83	210	0	6
293	3.45	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt, og svin have mulighed for flugt og skjul	0	0	0	83	210	0	6
294		Sammenblanding skal foregå under opsyn	0	0	0	83	210	0	6
295	3.45	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet	0	0	0	83	210	0	6
296	3.45	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres	0	0	0	83	210	0	6
297	3.31	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede	0	0	0	83	210	0	6
298	3.39	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt	0	0	0	83	210	0	6
299	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres.	0	0	1	82	210	0	6

H.1 Slagtesvinestald, slagtesvin – Opstaldning

300	3.27	Arealkrav vurderes ikke overtrådt	0	0	0	224	69	0	6
301		1/3 skal være fast eller drænet gulv (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	0	0	190	96	7	6
302		Svin > 20 kg skal have overbrusning (for bygninger taget i brug før 1/7 2000 skal kravet være opfyldt senest 1/7 2015)	0	0	0	176	108	8	7
303	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	2	1	0	218	69	0	9
304	3.38	Gulvene må ikke være glatte eller ujævne, så dyrene kan komme til skade	0	0	0	224	69	0	6
305	3.36	Svin skal have et tørt, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, hvor alle dyr kan ligge ned samtidig	4	3	0	216	69	0	7
306		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	214	79	0	6
307	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	222	69	0	8

Aflastningsstier/individuelle stier

308	3.33	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	201	88	1	9
-----	------	--	---	---	---	-----	----	---	---

Sygestier

309		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug	7	5	4	208	69	0	6
310		Arealkrav vurderes overholdt. (NB: Lovteksten i det elektroniske KSK er ikke fuldstændig, så husk, at du selv skal udfylde resten af lovteksten i KSK'et)	3	0	1	213	70	0	12
311		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	11	6	3	203	69	0	7
312		Der skal være blød bund	26	9	3	185	69	0	7

H.2 Slagtesvinestald, slagtesvin, Håndtering/pasning

320	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	35	4	3	184	69	0	4
321		Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale	32	6	3	185	69	0	4
322	3.45	Svin skal blandes så lidt som muligt	0	0	0	224	69	0	6
323	3.45	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt, og svin have mulighed for flugt og skjul	0	0	0	224	69	0	6
324		Sammenblanding skal foregå under opsyn	0	0	0	222	69	0	8
325	3.45	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet	0	0	0	224	69	0	6
326	3.45	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres	4	2	0	218	69	0	6
327	3.31	Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede	0	0	0	224	69	0	6
328	3.39	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt	0	0	0	224	69	0	6
329	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres.	10	19	9	187	69	0	5

I.1 Udendørs hold af svin, Generelle bestemmelser, Opstaldning

330	3.2	Der skal være tilstrækkeligt lys til inspektion	0	0	0	8	285	0	6
331	3.5	Staldbygningsmaterialer må ikke være skadelige for svinene og skal kunne rengøres og desinficeres	0	0	0	8	285	0	6
332	3.5	Rum og udstyr skal konstrueres og vedligeholdes således, at der ikke er skarpe kanter, som kan skade dyrene	0	0	0	8	285	0	6
333	3.8	Udstyr til vanding og fodring skal være udformet og opsat således, at der er mindst mulig risiko for gødningsforurening og rivalisering	0	0	0	8	285	0	6
334		Stalde inventar mv. skal renses, rengøres og desinficeres regelmæssigt efter behov	0	0	0	8	285	0	6
335	3.34	Konstant eller pludselig støj, og vedvarende støj over 85 dB skal undgås	0	0	0	8	285	0	6
336		Svin skal holdes i en belysning, der følger en 24 timers rytme med sammenhængende perioder på mindst 8 timers lys og mørke	0	0	0	8	285	0	6
337	3.38	Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så dyrene risikerer at komme til skade	0	0	0	6	286	0	7
338		Hvis der udlægges strøelse, skal det være rent og tørt	0	0	0	8	285	0	6
339	3.36	Alle svin, bortset fra isolerede dyr, skal kunne se andre svin	0	0	0	8	285	0	6
340	3.35	Lyset skal have en intensitet på min. 40 lux i 8 timer/dag	0	0	0	8	285	0	6
341	3.28	Opbinding af svin er forbudt	0	0	0	8	285	0	6

Aflastningsstier / individuelle stier

342	3.33	Hvert dyr skal let kunne vende sig i stien (Gælder for bygninger taget i brug efter 15/5 2003, kravet skal være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	7	286	0	6
-----	------	--	---	---	---	---	-----	---	---

Sygestier

343		Der skal altid være mindst en sygesti klar til brug.	0	0	0	6	285	1	7
344		Sti-størrelse skal minimum være 3,5 m ²	0	0	0	6	285	1	7
345		Der skal mindst være 2,8 m ² pr. dyr	0	0	0	6	285	1	7
346		Højest 3 dyr pr. sti	0	0	0	6	285	1	7
347		Der skal være afkølingsfaciliteter og varmekilde	0	0	0	6	285	1	7
348		Der skal være blød bund	0	0	0	6	285	1	7

I.2 Udendørs hold af svin, Generelle bestemmelser, Mekanisk udstyr

350	3.7	Alt automatiseret eller mekanisk udstyr kontrolleres dagligt og der skal sikres foranstaltninger, hvis fejl ikke lader sig udbedre.	0	0	0	6	286	7	0
-----	-----	---	---	---	---	---	-----	---	---

I.3 Udendørs hold af svin, generelle bestemmelser, Håndtering/pasning

360		Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes mod lidelse	0	0	0	6	285	0	8
361		Dyreholdet tilses af en dyrlæge mindst 1 gang årligt	0	0	0	7	285	0	7
362	3.2	Svinene tilses mindst 1 gang dagligt, og der skal være fri adgang til inspektion af hver enkelt dyr	0	0	0	6	285	0	8
363	3.8	Alle svin skal behandles omsorgsfuldt og fodres og vandes efter behov	0	0	0	6	285	0	8
364	3.39	Alle svin skal fodres mindst 1 x dagligt	0	0	0	6	285	0	8
365		Svin skal fodres således, at hvert dyr får tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede	0	0	0	6	285	0	8
366	3.39	Alle svin skal have adgang til foder samtidig medmindre de fodres efter ædelyst eller individuelt	0	0	0	6	285	0	8
367	3.8	Svin må ikke indgives vand eller foder på en måde, der kan påføre dyret lidelse eller skade	0	0	0	6	285	0	8
368	3.8	Vand og foder må ikke indeholde skadelige stoffer	0	0	0	6	285	0	8
369	3.8	Svin må ikke indgives stoffer i vand eller foder, som ikke er tilladte	0	0	0	6	285	0	8
370	3.6	Skal være bedst muligt beskyttet mod rovdyr og smitte	0	0	0	6	285	0	8
371	3.45	Der skal træffes foranstaltninger for at mindske aggressivitet	0	0	0	6	285	0	8
372	3.45	Aggressive dyr eller ofre for aggression skal isoleres	0	0	0	6	285	0	8
373		Brug af instrumenter, der giver svin elektriske stød, er forbudt	0	0	0	6	285	0	8

I.4 Udendørs hold af svin, generelle bestemmelser, Operative indgreb

380		Øremærkning må kun foretages af personer med faglige forudsætninger herfor.	0	0	0	6	285	0	8
-----	--	---	---	---	---	---	-----	---	---

I.5 Udendørs hold af svin, generelle bestemmelser, Aflivning

390		Hvis besætningen overholder karantæne regler, skal der være en bolt pistol.	0	0	0	6	286	0	7
391		Fremvisning af funktionsdygtig bolt pistol	0	0	0	6	286	1	6
392		Svin over 5 kg aflødes efter bedøvelse med bolt pistol	0	0	0	6	286	1	6
393		Fremvisning af kniv, der kan skære	0	0	0	6	286	1	6
394		Dyr skal fastholdes på passende måde ved bedøvelse/aflivning	0	0	0	6	286	1	6

I.6 Udendørs hold af svin, generelle bestemmelser, Registrering

500	2.24	Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinsk behandling	0	0	0	7	285	1	6
501	3.3	Den besætningsansvarlige skal føre daglige optegnelser over døde dyr	0	0	0	6	286	1	6
502	3.3	Optegnelser over døde dyr skal gemmes i 3 år	0	0	0	6	286	1	6
503	2.24	Optegnelserne over medicinsk behandling opbevares i mindst 5 år, og stilles til rådighed for den tilsynsførende efter anmodning	0	0	0	7	285	1	6

I.7 Udendørs hold af svin, Generelle bestemmelser, Personale

510	3.1	Dyrene passes af tilstrækkeligt og kvalificeret personale	0	0	0	8	285	0	6
511		Personalet skal have vejledning om velfærdsbestemmelser	0	0	0	8	285	0	6

I.8 Udendørs hold af svin, Generelle bestemmelser, Avlsmetoder

520	3.9	Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd	0	0	0	8	285	0	6
-----	-----	---	---	---	---	---	-----	---	---

J.1 Udendørs hold af svin, Søer/Orner, Opstaldning

Generelle krav til hytter

530		Indvendig højde så dyrene kan stå oprejst og det er muligt at tilse dyrene	0	0	0	5	288	0	6
531		Åbninger/vinduer, således at samtlige dyr kan tilses	0	0	0	5	288	0	6
532		Uhindret adgang til hytter/lejeareal til samtlige søer/gylte	0	0	0	5	288	0	6
533		Isolering, så dyrene temperaturkrav tilgodeses under alle vejrforhold	0	0	0	5	288	0	6
534		Ventilationsåbning ud over en enkelt døråbning	0	0	0	5	288	0	6
535	3.4	Vurdering af sikring mod vejrlig	0	0	0	5	288	0	6
536		Halm eller materiale i bunden, så dyrene kan ligge tørt og lunt	0	0	0	5	288	0	6
537	3.36	Søer og gylte skal have et rent, veldrænet og temperaturmæssigt behageligt lejeareal	0	0	0	5	288	0	6
538	3.43	Der skal være et frit areal bag soen til naturlig fødsel/fødselshjælp	0	0	0	5	288	0	6

Specifikke krav til hytter til drægtige søer og gylte

539		Drægtige søer/gylte skal indsættes i farehytte senest 7 dage før forventet faring	0	0	0	5	288	0	6
540		Sammenhængende lejeareal på min. 1,3 m ² /so og 0,95 m ² /gylt	0	0	0	5	288	0	6
541		Hvis orner har adgang skal der derudover være min. 2 m ² sammenhængende lejeareal/orne	0	0	0	5	288	0	6
542	3.43	Drægtige søer og gylte skal gøres rene inden indsættelse i faresti	0	0	0	5	288	0	6
543	3.43	Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles for interne og eksterne parasitter	0	0	0	5	288	0	6
544	3.43	Farestier skal være forsynet med farebøjler	0	0	0	4	289	0	6

Specifikke krav til separate hytter til orner

545		Sammenhængende areal på min. 3 m ² pr. orne	0	0	0	4	289	0	6
546	3.42	Ornen skal have mulighed for at vende sig, se, høre og lugte andre svin	0	0	0	4	289	0	6
547	3.42	Stiarealet skal være mindst 6 m ² , ved naturlig bedækning 10 m ² , og uden hindringer	0	0	0	4	289	0	6

Specifikke krav til hytter til diegivende søer og gylte

548		Sammenhængene lejeareal på min. 3,8 m ² /so eller gylt	0	0	0	5	288	0	6
549		Større mængde halm eller lignende, som kan bruges til redebygning/isolering (ligge tørt og lunt)	0	0	0	5	288	0	6

Krav til udeareal

550		Drægtige søer/gylte: min. 1,1 m ² udeareal/dyr, dog min. 20 m ²	0	0	0	5	288	0	6
551		Diegivende søer: min. 6,2 m ² aktivitetsareal/dyr, heraf min. 2,5 m ² udeareal/dyr	0	0	0	5	288	0	6
552		Orner: min. 3 m ² udeareal/dyr	0	0	0	5	288	0	6
553		Alle dyr > 20 kg skal have adgang til sølehul ved temp. >15°	0	0	0	5	288	0	6
554		Sølehul kan erstattes af overbrusningsanlæg, hvis samtlige svin kan ligge i sideleje i skygge	0	0	0	5	288	0	6
555		Adgang til sølehul skal kunne lukkes for diegivende søer	0	0	0	5	288	0	6

J.2 Udendørs hold af svin, Søer/Orner, Håndtering/pasning

560	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres	0	0	0	5	288	0	6
561		Hvis det er veterinært begrundet kan dyr anbringes i enkeltdyrsfold. Enkeltdyrsfold skal min. være så stor, at dyret kan ligge udstrakt i sideleje og vende og rejse sig uden besvær	0	0	0	5	288	0	6
562	3.3	Søer og gylte skal have adgang til beskæftigelses- og rodemateriale (for bygninger taget i brug før 15/5 2003 skal kravet være opfyldt senest 1/1 2013)	0	0	0	4	289	0	6
563	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	0	0	0	5	288	0	6
564		Svin skal have permanent adgang til rodemateriale- og beskæftigelsesmateriale	0	0	0	5	288	0	6
565		Adgang til halm eller andet, som giver mæthedfølelse og fungerer som rodemateriale	0	0	0	5	288	0	6
566	3.32	Søer og gylte skal tildeles fyldigt, mættende foder	0	0	0	5	288	0	6
567		Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand	0	0	0	5	288	0	6
568	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	5	288	0	6
569		Løsdrift: Søer skal holdes i stabile flokke, der blandes mindst muligt. Hvis de blandes, skal det ske under opsyn.	0	0	0	5	288	0	6
570	3.43	Løsdrift: der skal træffes foranstaltninger for at minimere aggressioner	0	0	0	5	288	0	6

J.3 Udendørs hold af svin, Søer/Orner, Operative indgreb

580		Tandklipning er forbudt	0	0	0	4	289	0	6
581		Tandslibning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold	0	0	0	4	289	0	6
582	3.41	Tandslibning eller tandklipning må kun foretages af en uddannet person med passende midler under hygiejniske forhold	0	0	0	4	289	0	6
583	3.41	Der må ikke sættes andet end en glat ring i trynen på svin for at forhindre svin i at rode i jorden.	0	0	0	4	289	0	6

J.4 Udendørs hold af svin, Søer/Orner, Aflivning

590		Søer/gylte må ikke aflives inden for de sidste 11 dage af drægtigheden (En dyrlæge må dog til enhver tid aflive dyret medikamentelt)	0	0	0	5	288	0	6
-----	--	--	---	---	---	---	-----	---	---

K.1 Udendørs hold af svin, Pattegrise, Opstaldning

600	3.44	Pattegrise må ikke fravænnnes før de er 28 dage (21 dage, hvis de sættes i klimastald, der rengøres og desinficeres før ibrugtagning)	0	0	0	5	288	0	6
601	3.44	Pattegrisenes leje skal bestå af fast gulv eller måtte og være så stort, at alle pattegrisene kan hvile samtidig	0	0	0	5	288	0	6
602		Pattegrisenes leje skal være tørt, bekvemt og adskilt fra soen	0	0	0	5	288	0	6
603		Der skal om nødvendigt være en varmekilde	0	0	0	5	288	0	6

K.2 Udendørs hold af svin, Pattegrise, Håndtering/pasning

610	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	0	0	0	5	288	0	6
611		Svin skal have permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale	0	0	0	5	288	0	6
612		Adgang til halm eller andet, som giver mæthedfølelse og fungerer som rodemateriale	0	0	0	5	288	0	6
613		Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand	0	0	0	5	288	0	6
614	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	5	288	0	6
615	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling	0	0	0	5	288	0	6

K.3 Udendørs hold af svin, Pattegrise, Operative indgreb

620	3.41	Svin må ikke halekuperes rutinemæssigt, med mindre det er nødvendigt	0	0	0	4	289	0	6
621	3.41	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden halekupering foretages	0	0	0	3	290	0	6
622		Max halvdelen af halen må kuperes	0	0	0	3	290	0	6
623		Halekupering uden bedøvelse skal ske inden for dyrets 2.-4. levedøgn	0	0	0	3	290	0	6
624	3.41	Halekupering uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. Levedøgn	0	0	0	3	290	0	6
625		Foretages halekupering efter 4. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling	0	0	0	3	290	0	6
626	3.41	Foretages halekupering efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling	0	0	0	3	290	0	6
627	3.41	Halekupering skal foretages af kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	3	290	0	6

Kastration									
628		Kastration uden bedøvelse skal ske i dyrets 2.-7. levedøgn	0	0	1	3	289	0	6
629	3.41	Kastration uden bedøvelse skal ske senest i dyrets 7. levedøgn	0	0	1	3	289	0	6
630	3.41	Kastration må ikke ske ved overrivning af væv	0	0	0	4	289	0	6
631	3.41	Foretages kastration efter 7. døgn skal grisen bedøves af en dyrlæge og gives længerevarende smertebehandling	0	0	1	3	289	0	6
632	3.41	Kastration skal foretages af kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	4	289	0	6

Tandslibning									
533		Klipning af hjørnetænder er forbudt	0	0	0	4	289	0	6
634		Slibning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.	0	0	0	4	289	0	6
635	3.41	Slibning eller klipning af hjørnetænder må ikke foretages rutinemæssigt, men kun hvis det er dokumenteret nødvendigt.	0	0	0	4	289	0	6
626		Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning foretages	0	0	0	4	289	0	6
637	3.41	Afhjælpende foranstaltninger skal være forsøgt, inden tandslibning eller tandklipning foretages	0	0	0	4	289	0	6
638		Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes inden for dyrets første 4 levedøgn	0	0	0	4	289	0	6
639	3.41	Pattegrisenes hjørnetænder kan slibes eller klippes inden for dyrets første 7 levedøgn	0	0	0	4	289	0	6
640	3.41	Tandslibning skal foretages af en kompetent person under hygiejniske forhold	0	0	0	4	289	0	6

L.1 Udendørs hold af smågrise, avls og slagtesvin, Opstaldning

Generelle krav til hytter									
650		Indvendig højde så dyrene kan stå oprejst og det er muligt at tilse dyrene	0	0	0	8	285	0	6
651		Åbninger/vinduer, således at samtlige dyr kan tilses	0	0	0	8	285	0	6
652		Uhindret adgang til hytter/lejeareal til samtlige søer/gylte	0	0	0	8	285	0	6
653		Isolering, så dyrene temperaturkrav tilgodeses under alle vejrforhold	0	0	0	8	285	0	6
654		Ventilationsåbning ud over en enkelt døråbning	1	0	0	7	285	0	6
655	3.4	Vurdering af sikring mod vejrlig	0	0	0	8	285	0	6
656		Halm eller materiale i bunden, så dyrene kan ligge tørt og lunt	1	1	0	6	285	0	6
Specifikke krav til hytter til smågrise, avls- og slagtesvin									
657		Arealkrav skal overholdes (NB: Lovteksten i det elektroniske KSK er ikke fuldstændig, så husk, at du selv skal udfylde resten af lovteksten i KSK'et)	0	0	0	8	285	0	6

Krav til udeareal									
658		Arealkrav skal overholdes (NB: Lovteksten i det elektroniske KSK er ikke fuldstændig, så husk, at du selv skal udfylde resten af lovteksten i KSK'et)	0	0	0	8	285	0	6
659		Alle dyr > 20 kg skal have adgang til sølehul ved temp. >15°	0	0	0	8	285	0	6
660		Sølehul kan erstattes af overbrusningsanlæg, hvis samtlige svin kan ligge i sideleje i skygge	0	0	0	8	285	0	6

L.2 Udendørs hold af smågrise, avls og slagtesvin, Håndtering/pasning

670	3.37	Svin skal have permanent adgang til beskæftigelsesmateriale	0	0	0	8	285	0	6
671		Svin skal have permanent adgang til rodemateriale	0	0	0	8	285	0	6
672		Adgang til halm eller andet, som giver mæthedfølelse og fungerer som rodemateriale	2		0	6	285	0	6
673		Alle svin > 2 uger skal have fri adgang til rent drikkevand	0	1	0	7	285	6	0
674	3.4	Alle svin > 2 uger skal have permanent adgang til vand	0	0	0	8	285	0	6
675	3.2	Syge og tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om nødvendigt isoleres	0	0	0	8	285	0	6
676		Hvis det er veterinært begrundet kan dyr anbringes i enkeltdyrsfold. Enkeltdyrsfold skal min. være så stor, at dyret kan ligge udstrakt i sideleje og vende og rejse sig uden besvær	0	0	0	7	286	0	6
677	3.45	Svin skal blandes så lidt som muligt	0		0	8	285	0	6
678	3.45	Sammenblanding skal ske i så ung en alder som muligt og under opsyn, og svin skal have mulighed for flugt og skjul.	0	0	0	8	285	0	6

¹Nr: nummer tjekpunkt, KO: krydsoverensstemmelse, IND: indskærpelse, PÅ: påbud, AN: politianmeldelse, OK: ingen anmærkninger for overtrædelser, IR: ikke relevant, IM: ikke muligt at undersøge, ER: ikke registreret (manglende værdi)

Appendiks 3

Detaljer vedrørende sammentælling af overtrædelser

Fodnoter i Tabel 3:

Note 2: Syge og tilskadekomne svin får ikke passende behandling og isoleres ikke: En besætning (A) er registreret med indskærpelse og påbud samt en besætning (B) er registreret med påbud og politianmeldelse således:

Besætning A

	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Farestald, diegivende søer og gylte			
Løbestald, søer og gylte			
Drægtighedsstald, søer og gylte			
Klimastald, fravænnede grise	X		
Slagtesvinestald		X	

Besætningen registreres med hver sin anmærkningstype, dvs. 2 gange (én gang i indskærpelseskolonnen og én gang i påbudskolonnen) – Men kun én gang i totalkolonnen (Besætninger i alt med overtrædelse) i Tabel 3

Besætning B

	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Farestald, diegivende søer og gylte		X	
Løbestald, søer og gylte			X
Drægtighedsstald, søer og gylte		X	
Klimastald, fravænnede grise		X	
Slagtesvinestald			

Besætningen registreres med hver sin type, dvs. 2 gange (én gang i påbudskolonnen og én gang i politianmeldelseskolonnen) – Men kun én gang i totalkolonnen (Besætninger i alt med overtrædelse) i Tabel 3

Note 4: Dyr har ikke mulighed for temperaturregulering/temperaturkrav tilgodeses ikke: En besætning er registreret med indskærpelse og påbud

	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Ventilationsåbning ud over en enkelt døråbning	X		
Halm eller materiale i bunden, så dyrene kan ligge tørt og lunt		X	

Besætningen registreres med hver sin anmærkningstype, dvs. 2 gange (én gang i indskærpelseskolonnen og én gang i påbudskolonnen) – Men kun én gang i totalkolonnen (Besætninger i alt med overtrædelse) i Tabel 3

Note 5: Areal krav til stier ikke overholdt: En besætning er registreret med indskærpelse og påbud

	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Drægtighedsstald søer og gylte	X		
Klimastald, fravænnede grise		X	

Besætningen registreres med hver sin anmærkningstype, dvs. 2 gange (én gang i indskærpelseskolonnen og én gang i påbudskolonnen) – Men kun én gang i totalkolonnen (Besætninger i alt med overtrædelse) i Tabel 3